

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
19.11.2022
RT I, 09.11.2022, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
02.11.2022 otsus nr 191

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ning töölepingu seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 26.10.2022

§ 1. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesolevat seadust kohaldatakse kaitseväelaste ja asendusteenistujate teenistustingimuste ning Politsei- ja Piirivalveameti, julgeolekuasutuste ja päästeasutuste töötajate töö suhtes niivõrd, kuiivõrd eriseadustega või nende alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti ning see ei lähe vastuollu riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadusega.”;

2)paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Tööandjal on õigus töödelda uuringute ja analüüside andmeid keemiliste ohutegurite mõõtmise kohta töötaja organismis ulatuses, mis on vajalik töökeskkonna riskianalüüsist tulenevate abinõude rakendamiseks, et kaitsta töötajaid keemilistest ohuteguritest põhjustatud tervisekahjustuste tekkimise eest.”;

3)paragrahvi 8 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Tööandjal on õigus töödelda uuringute ja analüüside andmeid bioloogiliste ohutegurite mõõtmise kohta töötaja organismis ning vaktsineerimise andmeid ulatuses, mis on vajalik töökeskkonna riskianalüüsist tulenevate abinõude rakendamiseks, et kaitsta töötajaid bioloogilistest ohuteguritest põhjustatud tervisekahjustuste tekkimise eest.”;

4)paragrahvi 10¹pealkirjas ning lõigetes 1 ja 4 asendatakse läbivalt sõna „puudega” sõnaga „tervisekahjustusega”;

5)paragrahvi 12 lõiget 1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna, tagab tööandja töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise niivõrd, kuiivõrd see on kaugtöö eripärasid arvestades võimalik ning lähtudes käesoleva seaduse §-s 13⁵sätestatust.”;

6)paragrahvi 12 lõike 3 teises lauses asendatakse sõna „tervisekontrolli” sõnadega „töötervishoiuteenus osutamise”;

7)paragrahvi 13 lõike 1 punktis 6¹asendatakse arv „9” arvuga „9¹”;

8)paragrahvi 13 lõike 1 punkt 6²tunnistatakse kehtetuks;

9)paragrahvi 13 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) korraldama töötervishoiuteenus osutamist;”;

10)paragrahv 13¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 13¹. Töötervishoiuteenus

- (1) Tööandja korraldab töötervishoiuteenuse osutamist.
- (2) Töötervishoiuteenust osutab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral teisi spetsialiste.
- (3) Töötervishoiuteenuse osutamisel töötervishoiuarst:
  - 1) tutvub töökeskkonna riskianalüüsiga ja külastab vajaduse korral töökeskkonda;
  - 2) analüüsib ettevõtte töötervishoiu olukorda tervikuna;
  - 3) teeb töötajate tervisekontrolli, võttes aluseks töökeskkonna riskianalüüsi;
  - 4) teeb tööandjale ettepanekud töötingimuste parandamiseks ja töötajate tervise edendamiseks;
  - 5) nõustab tööandjat töökeskkonna ja töötingimuste kohandamise ja töötajate tervise edendamise küsimustes;
  - 6) nõustab töötajat tervise edendamise küsimustes.
- (4) Tervisekontroll tuleb korraldada töötajale, kelle tervist võib töökeskkonna riskide hindamise tulemusel mõjutada järgmine töökeskkonna ohutegur või töö laad:
  - 1) müra;
  - 2) vibratsioon;
  - 3) elektromagnetväljad;
  - 4) tehnilik optiline kiirgus;
  - 5) ioniseeriv kiirgus;
  - 6) ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid, sealhulgas kantseroogenid ja mutageenid;
  - 7) bioloogilised ohutegurid;
  - 8) kuvariga töö;
  - 9) raskuste käsitsi teisaldamine;
  - 10) korduvaid liigutusi sisaldav töö või töö pidevas sundasendis, sealhulgas istuvas või seisvas asendis;
  - 11) muu ohutegur või töö laad.
- (5) Sõltumata riskide hindamise tulemustest tuleb tervisekontroll korraldada öötöötajale ja töötajale, kes puutub kokku plii ja selle ühenditega ning asbestitolmuga.
- (6) Tööandja korraldab töötaja tervisekontrolli nelja kuu jooksul töötaja tööle asumisest arvates. Kui töötaja on viimase kuue kuu jooksul läbinud teise tööandja juures tervisekontrolli samade töökeskkonna ohutegurite ja sama töö laadi suhtes, võib tööandja korraldada tervisekontrolli töötaja esitatud tervisekontrolli otsuses märgitud ajal.
- (7) Tööandja korraldab töötaja tervisekontrolli enne bioloogiliste ohutegurite, kantseroogenide, mutageenide, plii ja selle ühendite ning asbestitolmuga kokkupuute algust ja öötöötaja tervisekontrolli enne öötööle asumist.
- (8) Tööandja korraldab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 nimetatud ajale töötaja tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järele, kuid vähemalt üks kord kolme aasta jooksul ning alaealise töötaja puhul vähemalt üks kord aastas.
- (9) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud töökeskkonna ohuteguri või töö laadi põhise tervisekontrolli täpsustavad nõuded võib kehtestada Vabariigi Valitsus määrusega.
- (10) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 9 nimetatud töö laadi põhise tervisekontrolli täpsustavad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- (11) Tööandja kannab töötervishoiuteenuse osutamise seotud kulud. Töötajate tervisekontroll tehakse tööajal ja töötajale makstakse sellel ajal keskmist tööpäevatasu.
- (12) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud ettevõtte töötervishoiu olukorra analüüsi korraldab tööandja regulaarselt vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord kolme aasta jooksul.
- (13) Tööandja rakendab töötervishoiuarsti ettepanekuid töökeskkonna ja töötingimuste parandamiseks ja töötajate tervise edendamiseks, kui sellega ei kaasne tööandjale ebaproportsionaalselt suuri kulusid. Tööandja lisab ettepanekud vajaduse korral riskianalüüsi tegevuskavasse.
- (14) Töötervishoiuarst edastab tööandjale töötaja terviseandmed, mis on vältimatult vajalikud tööandjale töökeskkonna ja töötingimuste parandamiseks ning töötajate tervise edendamiseks ning on vahetult seotud eeltoodud tegevustega. Tööandjal ei ole õigust saada diagnooside andmeid.
- (15) Töötervishoiuteenuse osutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- (16) Töötervishoiuteenuse osutaja säilitab töötervishoiuteenuse osutamise seotud andmeid 30 aastat osutamisest arvates. Tööandja säilitab töötervishoiuteenuse osutamise korraldamise seotud andmeid kümme aastat osutamisest arvates.”;
- 11)paragrahvi 13²lõike 1 punktis 7 asendatakse sõna „tervisekahjustusega” sõnadega „tervisekahjustuse saanud”;
- 12)seadust täiendatakse §-ga 13⁵järgmises sõnastuses:

„§ 13⁵. Tööandja kohustused kaugtöö korral

(1) Tööandja on kohustatud:

- 1) kajastama töö iseloomust tulenevad võimalikud riskid töökeskkonna riskianalüüsis ning kaugtöö erisusi arvestades rakendama abinõusid töötaja terviseriskide vältimiseks või vähendamiseks;
- 2) juhendama töötajat enne kaugtööle lubamist ning regulaarselt vastavalt vajadusele, lähtudes käesoleva seaduse §-s 13³ sätestatust ja arvestades kaugtöö erisusi;
- 3) tagama tööülesannete täitmiseks sobilikud töövahendid;
- 4) korraldama töötaja tervisekontrolli vastavalt käesoleva seaduse §-s 13¹ sätestatule;
- 5) uurima tööõnnetusi ja kutsuhaigestumisi vastavalt käesoleva seaduse §-s 24 sätestatule;
- 6) maksuma haigushüvitist vastavalt käesoleva seaduse §-s 12² sätestatule.

(2) Kaugtöö töökoht sisustatakse töötaja ja tööandja kokkuleppel.

(3) Tööandja täidab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata töötervishoiu- ja tööohutuslaseid kohustusi niivõrd, kuivõrd see on kaugtöö eripärasid arvestades võimalik.”;

13)paragrahvi 14 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) kujundama kaugtööl ohutu töökohta ja töötingimused lähtuvalt tööandja antud juhistest;”;

14)paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Töökohustuste täitmisel töötaja terviseandmeid töötleva isikul on nende andmete suhtes tähtajatu saladuse hoidmise kohustus.”;

15)paragrahvi 14 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Töötaja töötervishoiu- ja tööohutuslaseid kohustused ei vabasta tööandjat asjakohasest vastutusest, välja arvatud juhul, kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna ja tööandja on täitnud kõik käesoleva seaduse §-s 13⁵ nimetatud kohustused.”;

16)paragrahvi 17 lõike 5 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) jälgida, et tööandja on korraldanud töötervishoiuteenuse osutamise.”;

17)paragrahvi 18 lõike 6 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) aitab luua töötajatele, sealhulgas käesoleva seaduse §-des 10 ja 10¹ nimetatud töötajatele, sobivad töötingimused ja töökorralduse.”;

18)paragrahvi 19 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lisaks käesoleva seaduse § 13¹ lõikes 3 nimetatud töötervishoiuteenusele võivad töötervishoiuarst, töötervishoiuõde, tööhügieenik, tööpsühholoog, tööfüsioterapeut ja ergonom (edaspidi *töötervishoiuspetsialist*) osutada järgmisi töötervishoiuteenuseid:

- 1) töökeskkonna riskianalüüsi tegemine, sealhulgas ohutegurite parameetrite mõõtmine;
- 2) tööandja nõustamine töö kohandamisel töötaja võimetele ja terviseseisundile vastavaks;
- 3) tööandja nõustamine töövahendite ja isikukaitsevahendite valikul ja kasutamisel ning töötingimuste parandamisel;
- 4) töötajate taastusravi korraldamine;
- 5) tööandja ja töötaja psühholoogiline nõustamine.”;

19)paragrahvi 19 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

20)paragrahvi 19 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Töötervishoiuteenust osutav isik peab olema pädev mõõtja mõtteseaduse tähenduses, kui osutatav töötervishoiuteenus sisaldab töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõõtmist, mille korral on õigusaktides sätestatud pädeva mõõtja nõue.”;

21)paragrahvi 19²lõike 1 punkt 3 ja § 19²lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

22)paragrahvi 22 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

23)paragrahvi 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Arst teatab Tööinspeksioonile viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis surmaga lõppenud tööõnnetusest ja tööõnnetusest, mille tagajärjel määrati töötajale ajutine töövõimetus.”;

24)paragrahvi 22 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tööandja teatab eluohtliku seisundi tekitanud või surmaga lõppenud tööõnnetusest viivitamata Tööinspeksioonile ja surmaga lõppenud tööõnnetusest ka politseile.”;

25)paragrahvi 23 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kutsehaiguse ja tööst põhjustatud haiguse diagnoosib töötervishoiuarst, kes teeb kindlaks töötaja tervise seisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ja töö laadi kohta, kaasates vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid. Selleks töötervishoiuarst:
1) nõuab tööandjalt töötaja eelnevate tervisekontrollide andmed ja töökeskkonna riskianalüüsi tulemused või riskianalüüsi puudumise korral seletuskirja töötaja tööolude ja töö laadi kohta;
2) vestleb tööandjaga ja vajaduse korral külastab töökeskkonda;
3) vestleb töötajaga ja vajaduse korral küsib töötajalt täiendavaid terviseandmeid.”;

26)paragrahvi 24 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tööandja koostab kutsehaigestumise uurimise tulemuste kohta raporti ja esitab selle kirjalikult või töökeskkonna andmekogu kaudu Tööinspeksioonile ning kannatanule või tema huvide kaitsjale kirjalikult.”;

27)paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Tööandja koostab tööõnnetuse uurimise tulemuste kohta raporti juhul, kui tööõnnetuse tagajärg on ajutine töövõimetus või surm. Tööandja koostab tööõnnetuse uurimise tulemuste kohta raporti töökeskkonna andmekogus või edastab selle kirjalikult Tööinspeksioonile ning esitab raporti kannatanule või tema huvide kaitsjale kirjalikult.”;

28)paragrahvi 24 lõiget 11 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise tulemuste kohta koostatud raportit säilitatakse töökeskkonna andmekogus.”;

29)paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 12 järgmises sõnastuses:

„(12) Tööandjal on õigus töödelda töötaja terviseandmeid ulatuses, mis on vajalik tööõnnetuse ja kutsehaiguse uurimiseks, eelkõige andmeid tööõnnetusega seotud tervisekahjustuse ja kutsehaiguse tuvastamise kohta. Tööõnnetusega seotud andmed edastab tööandjale töötaja või Tööinspeksioon, kutsehaigusega seotud andmed töötervishoiuarst.”;

30)paragrahvi 24²lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna „likvideerimise” sõnaga „lõppemise”;

31)paragrahvi 25 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§-des 19–19²” tekstiosaga „§ 13¹lõigetes 2, 3, 15 ja 16 ning §-des 19–19²”;

32)seadust täiendatakse §-ga 31⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 31⁸. Käesoleva seaduse § 24 lõike 11 rakendamine

Enne käesoleva seaduse § 24 lõike 11 teise lause jõustumist kogutud tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise andmeid säilitab tööandja 55 aastat, kui need andmed ei ole üle antud töökeskkonna andmekogusse.”.

§ 2. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduse § 8 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4) 7–12-aastase töötaja registreerimisel töötamise registris esitab tööandja täiendavalt Tööinspeksioonile töökeskkonna andmekogu kaudu või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis andmed alaealise seadusliku esindaja nõusoleku, alaealise töötingimuste ja töökohustuste ning koolikohustuslikkuse kohta.

(5) Tööinspektor on kohustatud pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud andmete saamist kontrollima, et töö ei ole alaealisele keelatud, alaealise töötingimused on seaduses sätestatud nõuetega kooskõlas ning alaealine soovib teha tööd.”.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 6, 8–10, 16, 18–21 ja 31 ning § 2 jõustuvad 2023. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees